

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Paweł Księżak

w sprawie z protestu W.S.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Prokuratora Generalnego oraz Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 30 czerwca 2025 r.,

postanawia:

wyrazić opinię, że zarzut protestu jest zasadny, lecz stwierdzone naruszenie nie miało wpływu na wynik wyborów.

Paweł Czubik Maria Szczepaniec Paweł Księżak

UZASADNIENIE

Pismem z 16 czerwca 2025 r. (data stempla pocztowego) W.S. złożyła do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Wskazała, że podczas głosowania w dniu 18 maja 2025 r. omyłkowo członkowie komisji wyborczej pobrali od niej zaświadczenie upoważniające do głosowania w II turze wyborów w konsekwencji czego podczas II tury wyborów dnia 1 czerwca 2025 r. okręgowa komisja wyborcza odmówiła wydania jej karty do głosowania. Do protestu załączono zaświadczenie o prawie do głosowania w dniu 18 maja 2025 r. w wyborach Prezydenta RP.

Prokurator Generalny w piśmie z dnia 25 czerwca 2025 r. zajął stanowisko w sprawie wskazując, że zarzut protestu jest zasadny, lecz stwierdzone naruszenie nie miało wpływu na wynik wyborów.

Państwowa Komisja Wyborcza w piśmie z dnia 27 czerwca 2025 r. wskazała, że wyraziła opinię w zakresie analogicznych zarzutów w odpowiedzi do sprawy I NSW 173/25. We wskazanym stanowisku Państwowa Komisja Wyborcza wyjaśniła, że zarzut protestu jest zasadny, lecz stwierdzone naruszenie nie miało wpływu na wynik wyborów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sposób postępowania członków obwodowych komisji wyborczych podczas wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 18 maja 2025 r. został określony wiążącymi wytycznymi dla obwodowych komisji wyborczych dotyczącymi zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 18 maja 2025 r., stanowiącymi załącznik do uchwały nr 165/2025 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 kwietnia 2025 r. (M.P. z 2025 r. poz. 418 i 455, dalej: „wytyczne”). Kwestia wykonywania zadań przez członków obwodowych komisji wyborczych związanych z dopisywaniem wyborców do spisu wyborców została szczegółowo opisana w pkt 45 ppkt 1 wytycznych. Zgodnie z powołaną regulacją członek komisji miał obowiązek zwrócić szczególną uwagę czy zaświadczenie wydane jest na pierwsze głosowanie, przeprowadzane w dniu 18 maja 2025 r. W tym celu członek komisji miał obowiązek sprawdzenia, czy na zaświadczeniu wskazano, że dany wyborca „ma prawo głosować w dniu 18 maja 2025 r. w obwodzie miejsca pobytu w wyborach: Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu pierwszego głosowania”. Komisja miała uwzględnić, że na zaświadczeniu o prawie do głosowania na oba głosowania wskazana będzie data głosowania 18 maja 2025 r. (na ten dzień zostały zarządzone wybory), a elementem odróżniającym zaświadczenia na pierwsze i ponowne głosowanie będą odpowiednio wyrazy „w dniu pierwszego głosowania” oraz „w dniu ponownego głosowania”. Poza tym jak wprost wskazano w tych wiążących

dla obwodowych komisji wyborczych wytycznych komisja nie mogła wydać karty do głosowania wyborcy przedkładającemu w dniu pierwszego głosowania (18 maja 2025 r.) zaświadczenie o prawie do głosowania wydane na ponowne głosowanie, tj. na którym wskazano, że dany wyborca „ma prawo głosować w dniu 18 maja 2025 r. w obwodzie miejsca pobytu w wyborach: Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu ponownego głosowania”. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z art. 161 § 1 Kodeksu wyborczego wytyczne Państwowej Komisji Wyborczej są wiążące dla komisji niższego stopnia. Dlatego też członkowie komisji zobowiązani byli zapoznać się z całością wytycznych i bezwzględnie je stosować.

Zdaniem Sądu Najwyższego analiza treści protestu wyborczego wniesionego przez skarżącą prowadziła do wniosku, że na skutek przeoczenia wynikającego z błędu członka jednej z obwodowych komisji wyborczych, skarżąca została pozbawiona prawa do oddania głosu w ponownym głosowaniu, które miało miejsce 1 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy uznał, że załączając do protestu zaświadczenie o prawie do głosowania uprawniające do oddania głosu w pierwszej turze wyborów, skarżąca w dostatecznym stopniu uprawdopodobniła okoliczność, że członek jednej z obwodowych komisji wyborczych omyłkowo w pierwszej turze wyborów, która odbyła się 18 maja 2025 r., przyjął od skarżącej zaświadczenie o prawie do głosowania uprawniające do oddania głosu w drugiej, zamiast w pierwszej turze wyborów. W rezultacie wnosząca protest została pozbawiona możliwości oddania swojego głosu w ponownym głosowaniu. Na tej podstawie Sąd Najwyższy uznał protest wyborczy za zasadny (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 czerwca 2025 r., I NSW 68/25).

W ocenie Sądu Najwyższego, powyższe naruszenie nie miało żadnego wpływu na wynik wyborów. Sąd Najwyższy ustalił, że nawet przy założeniu, że skarżąca zrealizowałaby swoje prawo do oddania głosu w ponownym głosowaniu, to i tak, biorąc pod uwagę ostateczny wynik wyborów Prezydenta RP oraz różnicę między wynikami poszczególnych kandydatów, oscylującą w granicach 370 000 głosów, okoliczność ta nie mogłaby w żaden sposób zmienić wyniku ponownego głosowania i ostatecznego wyniku wyborów Prezydenta RP w 2025 r. Zdaniem Sądu Najwyższego, wskazana przez skarżącą sytuacja miała

charakter incydentalny i jednostkowy, wobec czego pozostawała ona bez faktycznego wpływu na wynik wyborów.

Paweł Czubik Maria Szczepaniec Paweł Księżak

M.L.

[r.g.]